

RR Regeringsrätten

RÄTTSFALL

Avdrag för brunnborrning

a) Besvär av hemmansägaren O. angående inkomsttaxering år 1948.

O. hade haft en brunn med tillhörande vattenledning, som fungerat tillfredsställande under 45 års tid. På våren 1947 blev vattenledningen oduglig. Med hänsyn till svårigheterna att anskaffa nya rör för omläggning av vattenledningen lät O. borra en ny brunn. Kostnaderna i samband därmed uppgingo till 4.000 kr. Därav belöpte 1.786 kr å själva borrningen. O. yrkade avdrag för sistnämnda belopp under åberopande bl. a. av att, om nya rör kunnat anskaffas, han föredragit en omläggning av den gamla ledningen. Den gamla brunnen låg nämligen så högt att man hade "sprängvatten" därifrån och därför vore oberoende av pumpanläggning. TI framhöll, att genom borrningen skapats en helt ny och annorstädes belägen vattentäkt, som måste anses medföra större trygghet för framtiden än ett återställande av den gamla anläggningen med dess långa rör-system. Härigenom hade fastigheten tillförts ökat kapitalvärde. PN och KR vägrade avdraget. RR medgav emellertid avdrag för utgiften å 1.786 kr såsom varande avdragsgill reparationskostnad. (RR:s utslag den 9/5 1951).

Anm.: O:s utgift har tydligen av RR betraktats såsom en kostnad för vattentillgångens vidmakthållande. Den nya brunnen har således icke ansetts utgöra grundförbättring å

fastigheten. Jämför denna tidskrift sid. 153 ff.

b) Besvär av hemmansägaren A angående inkomsttaxering år 1948.

Hos PN anförde TI: Vid granskning av deklarationen har det visat sig, att A. yrkat och erhållit avdrag för kostnad för fördjupning av källa med 1.593 kr. På förfrågan har uppgivits, att källan, som tidigare endast haft ett obetydligt vattentillflöde, efter borrningen lämnat cirka 5.000 liter i timmen, vilket enligt uppgift skulle räcka för en avsevärt större kreatursbesättning än den som för närvarande finnes å gården. Uppenbarligen har gårdens vattenförsörjning genom fördjupningen blivit betydligt förbättrad, varför arbetet torde vara att anse som grundförbättring och kostnaden därför icke avdragsgill. PN: ej ändring i TN:s beslut. TI besvärade sig. A. framhöll, att han på grund av den svåra torkperiod, som var rådande under år 1947, var tvingad att vidtaga åtgärder för avhjälpande av vattenbristen. KR ansåg kostnaden avse grundförbättring och vägrade avdraget. RR — varest A klagade — yttrade: Såvitt handlingarna i målet visa har med fördjupandet av brunnen avsetts huvudsakligen att återställa förutvarande vattentillgång, som genom naturförhållandena försämrats, men tillika att, särskilt i avseende å vattentillgångens beroende av grundvattenståndet, förbättra brunns ursprungliga beskaffenhet. Kostnaden må därför icke i sin hel-

het men skäligen till ett belopp av 1.000 kr anses avdragsgill vid taxeringarna. (RR:s utslag den 9/5 1951.)

c) Besvär av hemmansägaren H. angående inkomsttaxering år 1946.

H., som tillsammans med två bröder ägde en jordbruksfastighet, yrkade i en för bröderna gemensam jordbruksbilaga avdrag för brunnsgrävning med 2.925 kr. TN vägrade avdraget. Hos PN anförde H., att sedan vattentillgången minskat, antagligen på grund av grävningar å annan plats i närheten, vattentillgången i brunnen återställdes i sin ursprungliga omfattning. TO vitsordade att brunnen tidigare någorlunda hållit vatten. TI ansåg det tydligt att brunnen i sitt ursprungliga skick erhållit ett alltför ringa djup för att under en längre tid fylla gårdens behov av vatten. PN och KR: ej ändring. RR fann att med hänsyn till i målet upplysta omständigheter utgifterna för brunnsborrningen till ett belopp av åtminstone 1 500 kr. måste anses såsom avdragsgill reparationskostnad. (RR:s utslag den 9/5 1951.)

d) Besvär av hemmansägaren N. angående inkomsttaxering år 1945. N. yrkade i deklARATIONEN avdrag för djupborrning av brunn med 3 361 kr. TN medgav avdrag för halva beloppet 1 680 kr. Hos PN upplyste N., att brunnen, som tidigare varit 1,5 m. djup samt 1 m. i diameter upptill och 0,75 m. i botten, efter borrhningen var 3 m. djup samt 2 m. i diameter upptill och 1,75 m. i botten. N. hade under tio år tänkt företaga djupborrning men dragit sig för kostnaderna. Såväl sommar som vinter hade han fått köra ett hundratal lass vatten. PN: ej ändring. N. besvärade sig. Taxeringskonsulenten påpekade, att N. själv upplyst att brunnen tidigare icke lämnat tillräckligt med vatten. Vid sådant förhållande syntes djupborrningen böra helt hänföras till grundförbättring, icke endast till hälften såsom TN ansett. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 9/5 1951.)

Anm.: Avdragsrättens omfattning

torde i de här redovisade rättsfallen ha bedömts efter styrkan av förebragt utredning om i vad mån vattentillgången genom brunnsborrning vidmakthållits i oförändrad omfattning.

Fråga om avdrag för värdeminskning m. m. å konstverk i restaurantlokal

Besvär av TI angående Bacchi Wapen aktiebolags inkomsttaxering år 1944. — Bolaget hade i sin deklARATION tillgodofört sig avdrag dels för värdeminskning å konstverk inköpta under tidigare beskattningsår med 1 216 kr. dels ock för inköp av konstverk under ifrågavarande beskattningsår med 11 400 kr. Konstverken användes till att pryda bolagets restaurant. PN vägrade avdraget. Hos KR yrkade bolaget, att i fråga om de under beskattningsåret inköpta konstverken erhålla avdrag med 8 500 kr, motsvarande skillnaden mellan inköpspriset och förkrigsvärdet, vilket enligt intyg av konstexperter icke översteg 2 900 kr. KR medgav icke bolaget det sålunda yrkade avdraget men ansåg bolaget berättigat till värdeminskningsavdrag efter 10 % med 2 356 kr. På yrkande av TI fastställde RR PN:s beslut, när med hänsyn till vad i målet blivit upplyst angående ifrågavarande inventarier någon begränsad varaktighetstid för desamma icke kan beräknas, samt den i målet förebragta utredningen icke föranleder till antagande att de undergått värdeminskning av beskaffenhet att avdrag härför må medgivas vid taxeringarna. (RR:s utslag den 22/5 1951.)

Realisationsvinst eller yrkesmässig fastighetsförsäljning?

Besvär av Lunds stads drätselkammare angående byggmästaren R:s inkomsttaxering år 1945. — R., som bedrev byggnadsverksamhet i Malmö, inköpte år 1943 en fastighet i Lund för 184 000 kr. och försälde densamma år 1944 för 230 000 kr. R. deklarerade inkomst av byggnadsrö-

relse i Malmö. I denna inkomst ingick vinsten å fastighetsförsäljningen. För taxering i Lund deklarerade R. underskott å fastigheten. TN i Malmö beskattade R. för rörelseinkomsten. TN i Lund ansåg att genom fastighetsförsäljningen uppkommit en realisationsvinst av 42 045 kr. och beskattade R. härför. Hos PN yrkade R. att taxeringen i Lund måtte undanröjas och anförde: Han hade sedan en lång följd av år och långt före förvärvet av fastigheten bedrivit yrkesmässig byggnadsverksamhet och hade alltid haft driftställe allenast i Malmö. Vinsten av försäljningen skulle ha upptagits till beskattning, även om han hade ägt fastigheten längre tid än tio år. TO i Lund anförde: R. hade icke gjort gällande, att han byggt eller vid förvärvet haft för avsikt att bygga på fastigheten. Någon byggnadsverksamhet hade heller icke av honom utövats å fastigheten. Vid besök hos mig hänvisade han — mycket vagt — till en eventuell avsikt att bygga om fastigheten. Det är emellertid fråga om en solid fastighet, visserligen c:a 35 år gammal, men fullt modern. En tillfrågad hyresgäst har uppgivit, att han ej hört talas om någon ombyggnad av fastigheten. Fastigheten tillhörde en grupp stora fastigheter i Lund, som tillhört ett bolag och som detta år 1943 sålde mycket snabbt till priser, som ansågos låga. R. har — liksom någon eller några av de andra köparna av dessa fastigheter — efter kort tid sålt sin fastighet med betydande vinst. En typisk spekulationsaffär avvecklades därmed. Något stöd för att affären ingått i byggnadsverksamheten har icke förebragts. Vinsten borde beskattas i Lund som realisationsvinst. TI framhöll, att det icke mot R:s bestridande kunde anses ådagalagt, att försålda fastigheten icke ingått i R:s rörelse. Han hemställde om undanröjande av taxeringen i Lund. PN biföll R:s talan. KR: ej ändring. RR yttrade: Enär i målet intet framkommit till

stöd för att försäljningen av ifrågasvarande fastighet, å vilken R., enligt vad handlingarna utvisa, ej utfört byggnadsarbete, skulle hava ingått såsom ett led i någon av honom bedriven rörelse, samt den vid försäljningen uppkomna vinsten förty till kommunal inkomstskatt beskattas såsom inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet i Lunds stad, finner RR skäligt att, med ändring av KR:s utslag och PN:s beslut, fastställa TN:s i Lunds stads beskattningsåtgärd och undanröja taxeringen till kommunal inkomstskatt i Malmö stad. (RR:s utslag den 29/5 1951.)

Fråga om avdrag för reparation och underhåll av inventarier som anskaffats i samband med startande av ny rörelse

F. byggmästaren B., som icke tidigare bedrivit rederirörelse, har vid inkomsttaxering år 1947 icke erhållit yrkat avdrag för kostnader för reparation och underhåll av ett under beskattningsåret inköpt ångfartyg. (RR:s utslag den 24/4 1951.)

Anm.: Utgifterna i fråga ha tydligen ansetts utgöra "startkostnader".

Fråga om skattskyldighet för värdet av förverkade varor

TN och PN hade vid skohandlaren N:s inkomsttaxering år 1944 uppskattat N:s inkomst av rörelse till ett 2 268 kronor högre belopp än som uppgivits i N:s deklARATION. Dessa 2 268 kr. motsvarade värdet av ett parti skor, som beslagt tagits hos N. och förklarats förverkat. Hos KR yrkade N. taxering enligt deklarationen samt anförde till stöd härför, att han vid återköp av skopartiet erlagt 2.268 kr och därför borde vara berättigad att avdraga beloppet såsom omkostnad i rörelsen. TI yttrade, att det givetvis icke vore återköpet i och för sig, som utgjorde en icke avdragsgill kostnad, utan den förlust, som N. åsamkats genom ådömt beslag av förbrutna skodon. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 24/4 1951.)

Fråga om avdrag för ränta å lån, som av intressenter i ett bolag lämnats till bolaget.

Besvär av TI angående K. Fastighetsaktiebolags inkomsttaxering år 1946. Bolaget har vid beräkningen av sin inkomst av en hyresfastighet (tax. värde 1.000.000 kr) tillgodofört sig avdrag för ränta på ett från bolagets fyra aktieägare erhållet lån å 676.000 kr med 37.060 kr eller 5 % å 350.000 kr och 6 % å resten. TN och PN medgav avdrag för ränta efter 3 % å 500.000 kr och efter 3 ½ % å 176.000 kr eller med tillhoppa 21.160 kr. Vad bolaget i övrigt utbetalat såsom ränta ansågs utgöra icke avdragsgill vinstdisposition. Bolaget hävdade att den till aktieägarna guldna räntan måste anses såsom fullt skälig. KR medgav avdrag för hela räntebeloppet 37.060 kr. Hos RR yrkade TI, att bolaget måtte tillerkännas avdrag med allenast 21.223 kr eller den ränta bolaget i öppna marknaden bort kunna erhålla under 1945 för obunden in-teckningskredit i kreditinstitut (ränta å 600.000 kr efter 3 ½ % under 2 mån. och därefter 3 % samt å 76.000 kr efter 4 % under 2 mån. och därefter efter 3 ½ %). RR nedsatte avdraget till 27.040 kr, motsvarande 4 % å lånesumman, och förklarade räntan i övrigt utgöra icke avdragsgill utdelning. (RR:s utslag den 4/5 1951.)

Anm.: Jämför åtskilliga tidigare rättsfall, exempelvis RÅ 1931 ref. 63, 1933 ref. 50, 1938 ref. 7 och not 222, 1941 not. 629, 1943 not. 81 och 1947 not. 1313.

Glöm icke

att ta del av prenumerationsanmälan i detta häfte!

Hyresvärde å sommarbostad. Avdrag för arbetsrum

Besvär av teknologie doktorn E. angående inkomsttaxering år 1946. TN och PN uppskattade värdet av hyresfri bostad i en E. tillhörig sommarvilla om 4 rum och kök i Vallentuna socken till 800 kr. i stället för ett av E. uppgivet värde av 600 kr. E. ansåg att som villan vore mycket primitivt inredd, bl. a. saknades värmeledning, ett hyresvärde av 400 kr. vore normalt. TI framhöll, att E. icke lämnat några uppgifter angående villans bekvämligheter, vilka kunde giva ledning vid bedömandet av hyresvärdet. Emellertid torde en i gott skick varande sommarvilla i den trakt, varom fråga är, knappast kunna förhyras för belopp, understigande det av PN antagna hyresvärdet. KR och RR: ej ändring. TN och PN förvägrade vidare E. ett med 800 kr. yrkat avdrag från intäkter av tillfällig förvärvsverksamhet för hyreskostnad för arbetsrum i E:s bostad om 6 rum och kök. E. hävdade, att han för privata uppdrag utom sin ordinarie tjänst var nödsakad använda arbetsrum. De privata uppdragen innefattade dels konsulterande verksamhet och dels vetenskapligt forskningsarbete på det byggnadstekniska området. För detta arbete behövdes tillgång till ritningar och en omfattande facklitteratur. KR: ej ändring. Hos RR anförde TI, att E:s uppgifter syntes tyda på att ett rum i dennes bostad är så inrett, att det knappast kan användas för annat än arbetsrum åt E. Han hade därför intet att erinra mot avdrag för hyreskostnad för arbetsrum med 500 kr. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 30/5 1951.)

Anm.: Jämför RÅ 1949 ref. 19, där avdrag medgavs, då omständigheterna i målet givit stöd åt den skattskyldiges uppgift att, därest tjänsterum stått till hans förfogande, han skulle ha nöjt sig med mindre bostad.